

Quan és beneficiosa la flexibilitat salarial en una unió monetària?

La flexibilitat de salaris sovint es considera com un substitut de la flexibilitat del tipus de canvi en països que s'han incorporat a una unió monetària. Però un article signat per Jordi Galí (UPF) i Tommaso Monacelli (Universitat de Bocconi) conclou que la flexibilitat salarial podria ser perjudicial per a aquests països i que la solució a l'alta taxa d'atur passa per mesures d'expansió de la demanda agregada.

26.01.2017

Quan un **xoc asimètric extern** impacta de manera desigual en diferents regions de la unió, els països més afectats, sotmesos a una política monetària comuna i sota els límits de la política fiscal, veuen reduïdes les opcions per respondre-hi.

La gran recessió i la crisi del deute sobirà es poden qualificar com a xocs asimètrics per a la zona euro, després d'haver afectat el sud d'Europa molt més que els països del nord.

El Banc Central Europeu i altres organismes internacionals mantenen que, per tal de compensar els efectes negatius d'un xoc agregat advers sobre l'ocupació i la producció, es requereixen **reformes estructurals** i, especialment, un augment de la flexibilitat dels salaris.

En la mesura que la flexibilitat salarial actua com un substitut de la flexibilitat del tipus de canvi, aquesta flexibilitat és vista com a particularment desitjable en les economies que s'han afegit a una unió monetària.

El treball de [Jordi Galí](#), catedràtic del [Departament d'Economia i Empresa](#) de la UPF i director del Centre de Recerca en Economia Internacional ([CREI-UPF](#)), i [Tommaso Monacelli](#), professor del [Departament d'Economia](#) de la [Universitat de Bocconi](#) (Itàlia), sosté que la lògica anterior pot ser errònia, i que un augment de la flexibilitat dels salaris podria ser fins i tot perjudicial per al benestar social en una economia que és part d'una unió monetària.

Dos mecanismes tradicionals per estimular l'economia

A l'article, publicat recentment a l'*American Economic Review*, els investigadors obtenen els seus resultats utilitzant un model pertanyent a una economia petita i oberta dins una àrea inclosa en una unió monetària. Tradicionalment, la reducció dels salaris s'associa en una millora en la producció, la demanda i l'ocupació, a través de dos mecanismes de transmissió.

En el primer mecanisme, el **canal de la competitivitat**, els salaris més baixos comporten millors termes d'intercanvi i una major competitivitat: els productes nacionals substitueixen els productes estrangers, i aquest fet estimula la demanda agregada i fa augmentar la producció, la demanda i l'ocupació.

El segon mecanisme, el **canal de la política endògena**, és més complex: una reducció dels salaris disminueix la inflació, i —en una economia amb política monetària pròpia— això genera una política monetària més expansiva, que estimula la demanda agregada i l'ocupació.

Però quan un país no pot aplicar una política monetària nacional pròpia, com passa en una unió monetària, aquest segon canal desapareix i l'efecte de la flexibilitat salarial sobre l'ocupació i el benestar pot ser nul o fins i tot negatiu. El possible efecte negatiu prové de l'augment del tipus d'interès real generat per la previsible disminució de la inflació esperada, sense que aquesta vingui acompanyada d'una disminució del tipus d'interès en el cas d'un país petit que forma part d'una unió monetària.

Flexibilitat de salaris y política fiscal expansiva

Qualsevol reducció dels salaris en resposta a un xoc advers, segons els autors, s'hauria de complementar amb polítiques capaces d'estimular la demanda agregada. En el cas d'una unió monetària, només una política fiscal expansiva pot aconseguir aquest objectiu.

La implicació d'aquesta teoria per a la zona euro és que una política fiscal europea coordinada ha de permetre als països afectats per un xoc asimètric poder implementar polítiques fiscals expansives, i flexibilitzar d'aquesta manera les restriccions que imposa el Tractat de Maastricht.

Article de referència: Jordi Galí, Tomasso Monacelli (2016). "[Understanding the Gains from Wage Flexibility: The Exchange Rate Connection](#)" *American Economic Review*, 106 (12): 3829-68. DOI: 10.1257/aer.20131658

Categories:

Recerca

Divulgació